

Aan MINDEF en STASDEF
Van HFDC
Afgestemd met DGB, CDS, CIO en DJZ

TER BESLISSING

Datum
6 augustus 2026

Onze referentie

Opgesteld door
HDFC/AMI

Aantal bijlagen
1. Stand van Defensie openbaar deel
2. Stand van Defensie vertrouwelijke bijlage
3. Aanbiedingsbrieven Eerste en Tweede Kamer

Nota

Aanbieding Stand van Defensie (najaar 2026)

Aanleiding

Op Prinsjesdag (15 september) wordt de Stand van Defensie (SVD) najaar 2026, naar de Staten-Generaal verzonden. De SVD bestaat uit twee delen: het openbare deel met een vertrouwelijke bijlage.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de SVD. Tevens wordt u gevraagd de bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen. De SVD wordt op Prinsjesdag (15 september) gepubliceerd. Op 8 september ontvangt u de vormgegeven Stand van Defensie, waarin uw feedback op voorliggende versie is verwerkt.

U wordt gevraagd akkoord te gaan met de invulling van Motie Piri¹ met betrekking tot Defensie aankopen.

Kernpunten

- In de Stand van Defensie streven we naar balans tussen het inspelen op actuele ontwikkelingen en het behouden van continuïteit, waardoor de Staten-Generaal op een consistente wijze integraal wordt geïnformeerd over Defensie.
- De besproken punten uit de Bestuursraad zijn verwerkt in de Stand van Defensie:
 - De managementsamenvatting wordt vervangen door een *infographic*. De concept-*infographic* is als bijlage toegevoegd en mede tot stand gekomen door het gebruik van AI en is inhoudelijk nog in ontwikkeling.
 - In paragraaf 3.1 *Staat van het materieel*, in de departementaal vertrouwelijke bijlage, is een verdieping toegepast op de materiele gereedheid in relatie tot de operationele gereedheid.
 - In paragraaf 2.4 *Personele gereedheid* wordt het aantal vacatures benoemd voor beroepsmilitairen. Hierover is eerder gecommuniceerd bij de Feitelijke Vragen over de ontwerpbegroting, het DMF en in het begrotingsdebat. De passage over de activering van de krijgsmacht is verwijderd.
- Aan alle toezeggingen aan de Kamers en voornemens in de groeiparagrafen is voldaan.

Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de vorige SVD:

- In paragraaf 1.2 *Europese en internationale samenwerking* is invulling gegeven aan de indicator 'Defensie aankopen gezamenlijk met Europese partners (40%)' als onderdeel van de Motie Piri. Hiervoor geldt dat Defensie een verbeteringslag heeft gemaakt ten opzichte van de KPI die tot op heden was opgenomen in de Stand van Defensie. Dit betreft heldere definities, uitsplitsing van gezamenlijke trajecten met en zonder aankoop in Europa, en betere dataverwerking

¹ Motie Piri c.s. 36800-X-32 (Halfjaarlijks rapporteren aan de Kamer over de realisatie van de doelen voor gezamenlijke en Europese inkoop) uit het Begrotingsdebat 2026.

- In paragraaf 3.1 *Staat van het materieel* is invulling gegeven aan de groeiparagraaf. Een totaalpercentage staat niet meer vermeld. Het verantwoorden gebeurt nu op basis van aantallen A-(wapen)systemen afgezet tegen de norm. De relatie tussen materiele gereedheid en operationele gereedheid staat hierbij toegelicht.
- In paragraaf 3.3 *Industriebeleid en samenwerking* is invulling gegeven aan de indicator 'Percentage inkoop in Nederland en Europa (50%)' uit dezelfde Motie Piri. Het streefpercentage dat zich richt op inkoop in Nederland en Europa (50%) vraagt om een andere calculatie dan Defensie tot op heden hanteerde in de Stand van Defensie. De nieuwe KPI is toegespitst op de inkoop in Nederland en Europa die bijdraagt tot militaire gereedheid en slagkracht. Tevens zet Defensie een eerste stap in de mondelinge toezegging van de Staatssecretaris om inzicht te verschaffen in het aandeel van co- en licentieproductie binnen de inkoop van Defensie². Omdat kwantitatieve data nog ontbreekt, kan deze toezegging nog niet worden afgedaan.
- In paragraaf 5.2 *Inzet voor hoofdtak 2, burgerslachtoffers* is een groeiparagraaf opgenomen waarin Defensie in gaat op Motie Belhirsch en Piri³. Defensie zal de Kamer hierover vóór het einde van 2026 informeren. Tevens wordt de Kamer in 2027 middels de Stand van Defensie geïnformeerd over de voortgang van de opvolging van de aanbevelingen van de commissie Sorgdrager en de commissie Brouwer⁴.
- In paragraaf 7.1 is ook in de najaarsversie een verkorte verantwoording opgenomen over de digitale transformatie.

Overige aandachtspunten

- Vertrouwelijkheid: Doorlopende aandacht verdient de mate van vertrouwelijkheid van bepaalde informatie en het openbaar of vertrouwelijk rapporteren hiervan. In het openbare deel van deze SVD is de tabel uit paragraaf 2.1 *personeelsbestand* waarin de tussenliggende doelen naar 2030 staan weer opgenomen. Deze informatie is namelijk ook opgenomen in de defensienota 2026.

Toelichting

1. De SVD is een geïntegreerd verantwoordingsdocument dat sinds begin 2023 tweemaal per jaar (Verantwoordingsdag en Prinsjesdag) aan de Kamers wordt aangeboden⁵ en vervangt daarmee meerdere afzonderlijke rapportages en Kamerbrieven.
2. De SVD najaar 2026 kijkt terug op de eerste helft van 2026.
3. De SVD is in lijn met de (interne) Bestuursrapportage opgesteld en is conform de waardeketen Defensie opgesteld. Hiermee wordt consistentie van de SVD voor de lange termijn gewaarborgd.

Leeswijzer

Lezen:

- U wordt geadviseerd het voorwoord te lezen, dat uit naam van de BWP'n is geschreven. Hierin is de aansluiting gemaakt met de Defensienota 2026.
- Daarnaast zijn in de samenvatting de belangrijkste punten vanuit de verschillende hoofdstukken opgenomen.
- Paragraaf 1.2 *Europese en internationale samenwerking* waarin invulling wordt gegeven aan een deel van de Motie Piri.
- Paragraaf 3.1 *Staat van het materieel* waarin op een nieuwe wijze invulling wordt gegeven aan de materiële gereedheid.
- Paragraaf 3.3 *Industriebeleid en samenwerking*. Defensie rapporteert over de samenwerking met de industrie. Hierin is uitvoering gegeven aan de Motie Piri.
- De departementaal vertrouwelijke bijlage, paragraaf 3.1 *Staat van het materieel*.

² Mondelinge toezegging in (voortgezet) Commissiedebat Materieel op 10 juni 2026, plenaire behandeling defensiebegroting 2026 in Eerste Kamer op 29 juni 2026.

³ Motie 27 925, nr. 1029 bestrijding internationaal terrorisme over een integraal kader op het terrein van burgerslachtoffers opstellen.

⁴ Motie 27 925, nr. 1030 over de Kamer structureel informeren over de opvolging van de conclusies en aanbevelingen van de commissie-Sorgdrager en de commissie-Brouwer.

⁵ 1. <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/toezeggingen/detail?id=TZ202209-104&did=TZ202209-104>

2. Kamerbrief 'Rapporteren voortgang bouwen aan een toekomstbestendige krijgsmacht' d.d. 15/11

Scannen:

- Gehele document

Financiële overwegingen

Dit document betreft een rapportage achteraf en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen financiële consequenties voorzien.

Juridische overwegingen

Dit document betreft een rapportage achteraf en geen nieuw beleid. Er zijn zodoende geen juridische consequenties voorzien.

Communicatie

Deze rapportage wordt op Prinsjesdag (15 september 2026) verzonden naar de Kamer. Er is overleg met DCO over de tekst en de opmaak van het document.

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

De vertrouwelijke bijlage wordt vertrouwelijk gedeeld met de Kamer. Daarnaast worden persoonsgegevens van de steller gelakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

[Redacted text block]

[Redacted text block]